

28. ČERVENEC - SVĚTOVÝ DEN HEPATITIDY

Světový den hepatitidy se každoročně koná 28. července u příležitosti narození amerického lékaře a vědce Barucha Samuela Blumberga, objevitele povrchového antigenu pro hepatitidu (žloutenku) B v krvi australského domorodce, což vedlo k objasnění a poznání viru hepatitidy B. Později se podílel na vývoji diagnostických testů a vakcíny proti této nemoci. Za objevy nových mechanismů vzniku a šíření infekčních chorob získal v roce 1976 Nobelovu cenu.

Nosným tématem letošního ročníku Světového dne hepatitidy je eliminace hepatitidy. Tento den probíhá pod záštitou Světové zdravotnické organizace, která chce v rámci vytýčené globální strategie dosáhnout eliminace hepatitidy B a C v příštích 13 letech.

U příležitosti Světového dne hepatitidy informujeme občany o epidemiologické situaci ve výskytu virových hepatitid v Moravskoslezském kraji. V České republice i v Moravskoslezském kraji jsou rozšířeny zejména virové hepatitidy A, B, C a E.

V roce 2016 bylo na KHS Moravskoslezského kraje nahlášeno o 9 % více případů onemocnění virovými hepatitidami než v roce předchozím. Bylo nahlášeno 190 onemocnění, z toho 60 akutních. V roce 2017 bylo doposud hlášeno 99 onemocnění, z toho 37 akutních.

Příznaky onemocnění: Nejčastěji bolesti kloubů, svalů, zažívací potíže nebo tlak v pravém podžebří. Později tmavá moč, světlá stolice. Někdy může onemocnění probíhat bez jakýchkoliv příznaků

Hepatitida typu A (VHA) Výskyt je ovlivněn lokálními epidemiemi, které se snadno šíří v komunitách s nízkým hygienickým standardem.

V roce 2016 bylo hlášeno 18 onemocnění VHA. V roce 2017 máme doposud hlášeno 1 onemocnění z Opavska.

Virus je vylučován stolicí nemocného člověka, v krvi je přítomen jen velmi omezenou dobu. Inkubační doba je 14-50 dní.

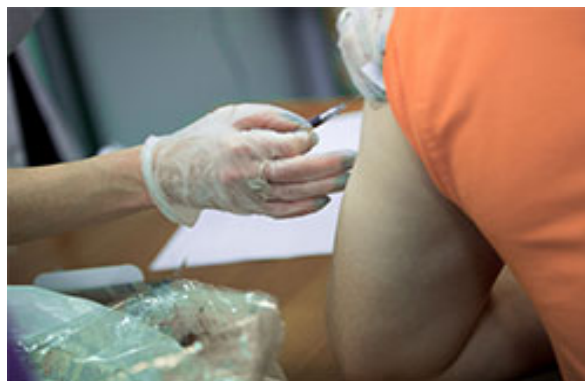
Prevence: očkování, dodržování osobní hygieny (zejména důkladné mytí rukou po použití WC a před jídlem), konzumace nezávadné pitné vody a potravin

Hepatitida typu B (VHB): Od roku 2001, kdy bylo očkování proti hepatitidě typu B zařazeno mezi pravidelná očkování, dochází k postupnému snižování počtu nově hlášených onemocnění. V roce 2016 bylo hlášeno 9 případů akutní hepatitidy B a 21 případů chronické hepatitidy. V roce 2017 máme doposud hlášeno 9 onemocnění akutní formou a 6 chronickou formou onemocnění.

Virus se přenáší zejména krevní cestou a pohlavním stykem, možný je také přenos z matky na dítě v průběhu nitroděložního vývoje i během porodu. Inkubační doba je 50-180 dní.

Prevence: očkování, provozování bezpečného sexu – používat kondom, individualizace hygienických pomůcek (např. zubní kartáčky, holicí strojky).

Hepatitis typu C (VHC): V loňském roce bylo hlášeno 126 případů onemocnění. Je mezi hepatitidami nejčastěji hlášeným onemocněním. V letošním roce je hlášeno 63 případů onemocnění. Z celkového počtu virových hepatitid typu C představují akutní onemocnění jen malou část, v roce 2016 15,6 % a aktuálně v roce 2017 12,5%.

Virus se přenáší převážně infikovanou krví, lze se tedy nakazit při sdílení společných předmětů, jako jsou injekční stříkačky, zubní kartáčky, holicí strojky, dále při nechráněném pohlavním styku, při tetování a piercingu - pokud nejsou prováděny v náležitých hygienických podmínkách. Vzácně může dojít i k přenosu z matky na dítě. Inkubační doba je 15–180 dní.

Prevence: u injekčních uživatelů drog důsledná individualizace aplikačních pomůcek, provozování bezpečného sexu – používat kondom, individualizace hygienických pomůcek (např. zubní kartáčky, holicí strojky). Vakcína není k dispozici.

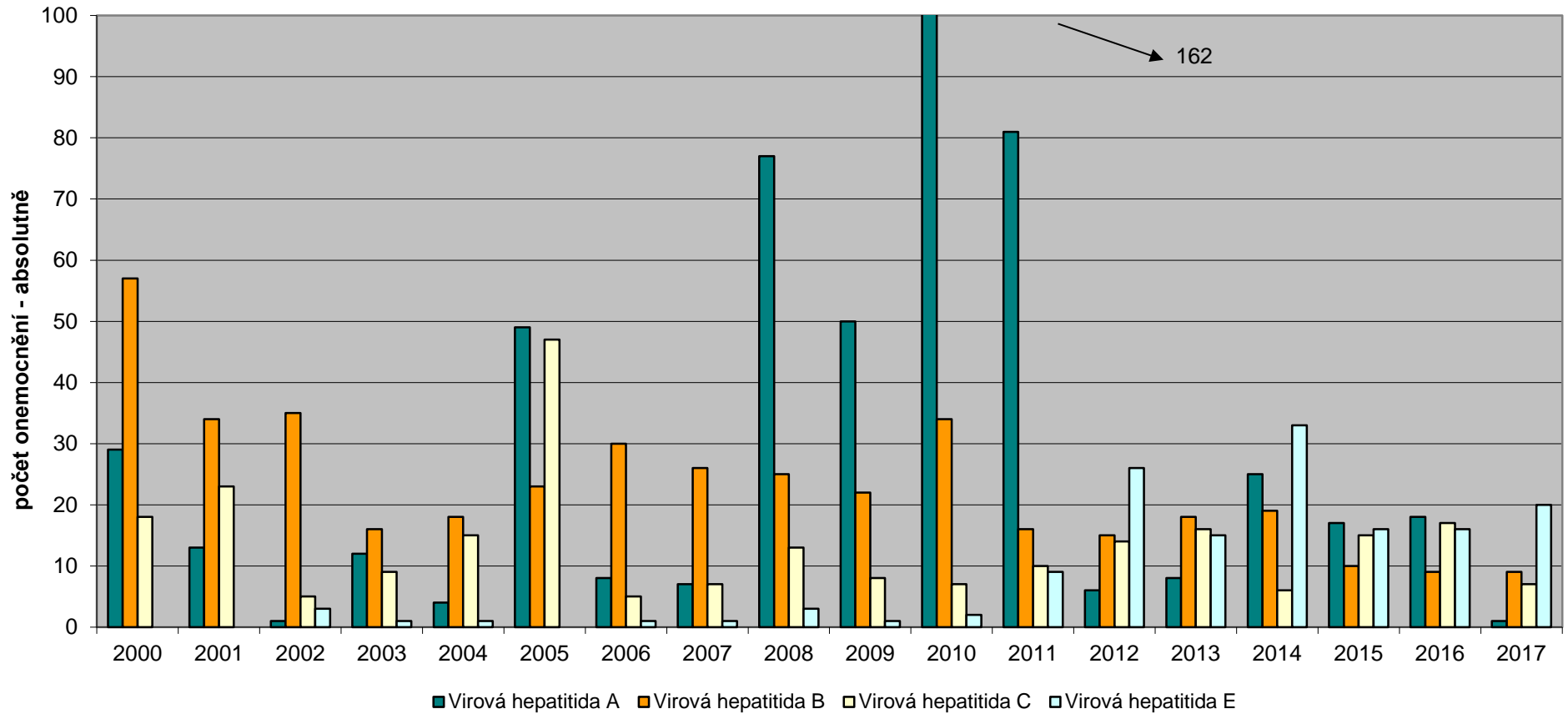
Hepatitis typu E (VHE): Nejvíce případů virové hepatitidy typu E (VHE) bylo zaznamenáno na Opavsku, kde z celkem 16 případů v MS kraji, bylo hlášeno 12 onemocnění VHE. V letošním roce bylo hlášeno 20 onemocnění, nejvíce na Ostravsku a Opavsku. Velká část případů VHE probíhá skrytě, jen s minimálními klinickými příznaky. Virus je vylučován stolicí nemocného, ale k fekálně orálnímu přenosu dochází jen výjimečně. Infekce je často způsobena konzumací nedostatečně tepelně zpracovaného masa, zejména vepřového. Virus hepatitidy E se může přenášet z matky na dítě. V zemích s endemickým výskytem, (např. Indie, Pákistán, střední Asie) se může virus přenášet kontaminovanou vodou. Inkubační doba je 15–60 dní.

Prevence: konzumace dostatečně tepelně upraveného masa, konzumace nezávadné pitné vody a potravin, dodržování osobní hygieny (zejména důkladné mytí rukou po použití WC a před jídlem). Vakcína není k dispozici.

Všechna onemocnění virovými hepatitidami jsou hlášena orgánu ochrany veřejného zdraví, který provádí vyhledávání kontaktů v ohnisku nákazy a nařizuje protiepidemická opatření k zabránění dalšímu šíření onemocnění. Nemocní s akutní formou onemocnění jsou izolováni na lůžkových odděleních nemocnic, jejich léčení je povinné.

Výskyt hlášených virových zánětů jater v MS kraji
v letech 2000-2017, data k 14. 7. 2017
(absolutně)

Zdroje:

Metodická opatření č. 7 Prevence virových hepatitid ve Věstníku MZ ČR, ročník 2000, částka 12

<http://www.who.int/campaigns/hepatitis-day/2017/en/>

<http://www.worldhepatitisday.org/node/68412>

EPIDAT